

2. 3. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

PSD2 a nová platební služba: Nepřímé udělení platebního příkazu

Nepřímé udělení (dání) platebního příkazu, neboli služba iniciování platby, je dle zákona č. [370/2017](#) Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoPS“), novou platební službou, která spočívá v dání platebního příkazu k převodu peněžních prostředků z platebního účtu jménem plátce třetí osobou rozdílnou od osoby, který pro plátce vede daný platební účet (typicky banka), je-li platební příkaz dán prostřednictvím internetu[1]. Poskytovatel služby nepřímého dání platebního příkazu je povinen se řídit pokyny plátce (jeho klienta) a nemůže tak např. platební příkaz nijak měnit.

Očekává se vznik nových aplikací, prostřednictvím kterých získají třetí osoby od svého klienta přístup k jeho internetovému bankovníctví a klient tak bude moci přímo platit za zboží a služby na internetu bez toho, aniž by se sám musel do internetového bankovníctví přihlašovat a platební příkaz vytvářet a odesílat. Svou povahou se může tato platební metoda stát alternativou k platbě kartou.

Do právního řádu byla služba nepřímého dání platebního příkazu zavedena směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366, která je především známá pod názvem Payment Services Directive 2 („PSD2“) a do českého právního řádu byla transponována v podobě ZoPS, který nabyl účinnosti dne 13. ledna 2018.

Významnou novinkou je povinnost banky zpřístupnit poskytovatelům služby nepřímého daní platebního příkazu klientův platební účet, v případě, že k tomuto klient udělí souhlas.

Technické způsoby zpřístupnění účtu

Regulovaný a otevřený přístup k platebním účtům klientů přináší zcela jistě významnou příležitost, a to jak pro zavedené hráče na poli platebních služeb, tak pro inovativní FinTech společnosti. Nicméně v době nabytí účinnosti ZoPS chybí některé prováděcí předpisy Evropské unie, které by měly upravovat mimo jiné technické standardy otevřeného přístupu k platebním účtům a do doby nabytí jejich účinnosti může na nově vzniklém trhu panovat určitá nejistota všech zapojených subjektů.[2] Nabytí účinnosti technických norem, které vydává Evropský orgán pro bankovníctví, je očekáváno nejdříve v druhé polovině roku 2019.[3]

Obecně existují dva způsoby, jak zpřístupnit platební účet třetí osobě:

- **Screen scraping** - prostřednictvím tohoto řešení se třetí osoba přihlašuje k platebnímu účtu klienta tak, jako by se k účtu přihlašoval sám klient. Před nabytím účinnosti ZoPS se jednalo o jediný způsob, jak se třetí osoby mohly dostat k platebním účtům klienta s jeho souhlasem a bez

domluvy s bankou.

- **API** („Application Programming Interface“), které umožňuje strojovou komunikaci mezi třetí osobou a platebním účtem. Zpřístupnit API mohla banka dobrovolně již před účinností ZoPS, problém byl neexistence regulace a účet mohl být zpřístupněn i subjektu, který není regulovaný Českou národní bankou.

ZoPS bankám nepředepisuje, jakým způsobem mají platební účty klientům zpřístupnit. Ministerstvo financí České republiky a Česká národní banka doporučují zpřístupnění účtů prostřednictvím API, nicméně dodávají, že se mohou banky samy rozhodnout, jakým způsobem platební účet třetím stranám zpřístupní.[4]

Oprávněné osoby

Službu nepřímého dání platebního příkazu mohou poskytovat pouze banky, družstevní záložny, platební instituce nebo instituce elektronických peněz.[5] Zatímco banky a družstevní záložny mohou tuto službu od účinnosti ZoPS poskytovat automaticky, platební instituce a instituce elektronických peněz budou muset požádat Českou národní banku o rozšíření svého povolení k činnosti.

Vzhledem k požadované výši základního kapitálu u banky nebo družstevní záložny bude pro společnosti, které v současnosti nejsou ani jednou z výše uvedených oprávněných osob, nejjednodušším řešením požádat Českou národní banku o povolení k činnosti platební instituce nebo instituce elektronických peněz. V praxi je přitom více použitelná licence platební instituce.

O licenci platební instituce může žádat jakákoliv právnická osoba, která má základní kapitál ve výši 20 000 EUR - 125 000 EUR v závislosti na rozsahu plánovaných poskytovaných platebních služeb.[6]

Dle § 3 vyhlášky č. [1/2018](#) Sb., o žádostech a oznámeních k výkonu činnosti podle zákona o platebním styku je k získání povolení k činnosti platební instituce nutné doložit:

- Zakladatelské právní jednání.
- Výpis z obchodního rejstříku.
- Informace o skutečném sídle, pokud se liší od sídla zapsaném v obchodním rejstříku.
- Seznam návrhů na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, o kterých nebylo soudní řízení ke dni podání žádosti pravomocně ukončeno.
- Seznam vedoucích osob žadatele a informace o každé vedoucí osobě.
- Seznam vedoucích osob, které skutečně řídí činnost v oblasti poskytování platebních služeb a informace o těchto vedoucích osobách.
- Finanční výkazy za poslední 3 roky.
- Seznam osob s kvalifikovanou účastí na žadateli a graficky znázorněné vztahy mezi těmito osobami a informace o těchto osobách.
- Seznam osob, které jsou vedoucí osobou právnické osoby uvedené v seznamu osob s kvalifikovanou účastí na žadateli a informace o těchto osobách.
- Údaje o osobách s úzkým propojením.
- Obecné informace o systému regulace státu sídla osoby s kvalifikovanou účastí, je-li osobou s

kvalifikovanou účastí finanční instituce se sídlem ve státě, která není členským státem EU.

- Popis struktury konsolidačního celku, jehož součástí bude žadatel, s uvedením subjektů, které v rámci skupiny budou spadat do působnosti výkonu dohledu na konsolidovaném základě.
- Dochází-li k ovládnutí, popis skutečnosti, na základě které se osoba uvedená v seznamu osob s kvalifikovanou účastí stává osobou ovládající žadatele.
- Obchodní plán (součástí obchodního plánu je mimo jiné podnikatelský plán na první tři účetní období zpracovaný ve formátu výkazů účetní závěrky).
- Popis předmětu, rozsahu a způsobu výkonu jiné podnikatelské činnosti.
- Podrobný popis řídicího a kontrolního systému a návrhy vnitřních předpisů, zejména:
 - postupy k rozpoznávání, vyhodnocování, měření, sledování, ohlašování a omezení rizik, systém vnitřní kontroly, řádné administrativní a účetní postupy,
 - postupy pro sledování a řešení bezpečnostních incidentů a stížností klientů, zejména pak organizační opatření a nástroje pro předcházení podvodům, stanovení osoby odpovědné za pomoc zákazníkům v případě podvodu nebo technických problémů, způsoby hlášení podvodů, kontaktní místa pro zákazníky a použité sledovací nástroje a následná opatření a postupy pro zmírnění těchto bezpečnostních rizik,
 - postupy pro podávání, sledování a zaznamenávání citlivých údajů o platbách včetně klasifikace citlivých údajů a přístupu k nim,
 - opatření k zajištění nepřetržitého provozu společnosti vycházející z provedené analýzy možného dopadu přerušení a obnovy provozu, popis způsobu obnovy, testovací plány, opatření ke zmírnění dopadů přerušení provozu, popis přípravy pohotovostních plánů a jejich pravidelného přezkumu a vyhodnocování jejich přiměřenosti a účinnosti,
 - zásady bezpečnostní politiky obsahující posouzení rizik ve vztahu k vykonávaným platebním službám, včetně rizika podvodu, bezpečnostní kontroly, opatření směřující k minimalizaci rizik a zmírnění jejich následků a účinné ochraně uživatele před zjištěným rizikem a popis informačního systému,
 - systém vnitřních kontrolních mechanismů ke splnění povinností souvisejících s opatřeními, která směřují k předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 - popis zásad a definic používaných pro efektivní sběr statistických dat souvisejících s vykonávanou činností, transakcemi a zjištěnými podvody zahrnující zejména typ sbíraných dat podle klientů, typ platební služby, rozsah sbíraných dat, prostředky sběru dat, účel a četnost sběru dat a popis fungování systému sběru dat a zajištění ochrany osobních údajů,
- Pojistná smlouva o poskytnutí záruky, pokud se má povolení k činnosti platební instituce vztahovat na službu nepřímého daní platebního příkazu nebo na službu informování o platebním účtu.
- Zvolený způsob ochrany peněžních prostředků svěřených k provedení platební transakce.
- Návrh přístupu, který bude platební instituce uplatňovat při výpočtu kapitálové přiměřenosti.

Závěr

ZoPS zavádí do českého právního řádu novou platební službu nepřímého daní platebního příkazu, která představuje pro subjekty na trhu platebních služeb zajímavé obchodní příležitosti a lze očekávat vznik nových aplikací nebo zavedení nových funkcí do těch stávajících.

V současnosti se stále čeká na vydání některých technických norem a na trhu tak panuje mírná nejistota. I přes tuto překážku, doporučuji všem nebankovním subjektům, kteří mají zájem poskytovat službu nepřímého udělení platebního příkazu, zahájit přípravy na získání povolení od České národní banky co nejdříve, neboť dle mých zkušeností trvá správní řízení zhruba 5 - 10 měsíců, přičemž časovou náročnost přípravy dokumentů potřebných k žádosti také nelze podcenit.

Osobně jsem zvědavá, kam se trh díky novým možnostem posune a jakou část trhu se podaří ukousnout inovativním FinTech společností.

Michaela Mosnáková,
advokátní koncipient

[Stuchlíková & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Kaunický palác
Panská 890/7
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 767 393
e-mail: info@stuchlikova.com

[1] Srov. § 2 odst. 1 písm. k) ZoPS

[2] Česká bankovní asociace vydala pro překlenutí přechodného období tzv. Český standard pro open banking, který řeší některé otázky technického nastavení, nicméně jej nelze považovat za plnohodnotnou náhradu k normám, které má vydat Evropský orgán pro bankovníctví. Český standard pro open banking je dostupný na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[3] Dle čl. 115 odst. 4 PSD2 budou mít členské státy Evropské unie povinnost zajistit uplatnění technických norem nejpozději po uplynutí 18 měsíců ode dne vstupu norem v platnost. Ke dnešnímu dni (18. 1. 2018) technická norma upravující společnou a bezpečnou komunikaci, nebyla stále vydána.

[4] Sdělení Ministerstva financí a České národní banky [online]. 1. 12. 2017, , 2 str. [cit. 2018-01-18]. Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[5] Dle čl. 115 PSD2 mohou po přechodnou dobu službu nepřímého dání platebního příkazu poskytovat také ty osoby, které podobnou službu poskytovaly již před 12. lednem 2016.

[6] Srov. § 7 ve spojení s § 15 ZoPS

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)